

Harnachementgids

Disciplines Dressuur, Springen en Eventing

Versie oktober 2024

Inhoud

Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Bitten	5
1.1. Bitten: Dressuur, springen en eventing alle proeven en niveaus	5
.....	7
1.2. Bitten: Stang-en-trens hoofdstel: Dressuur vanaf klasse Z2	11
1.3. Bitten: Springen en Eventing (spring- en crossfase)	13
Hoofdstuk 2: Hoofdstellen	16
2.1. Hoofdstellen: alle niveaus en klassen	16
2.2. Bitloos: Disciplines Dressuur t/m de klasse ZZ-Licht, springen en eventing	20
2.3. Stang-en-trens Hoofdstellen vanaf de klasse Z2 Dressuur	21
2.4. Disciplines Springen en Eventing: alle klassen en hoogtes	22
2.5. Hoofdstelonderleggers	23
2.6. Blinkers: Disciplines Springen en Eventing	23
Hoofdstuk 3: Het Zadel	24
3.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	24
3.2. Dressuur	24
3.3. Springen	24
3.4. Eventing	25
3.5. Voorbeelden	25
Hoofdstuk 4: Beenbescherming	25
4.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	25
4.2. Dressuur	26
4.3. Springen en Eventing	26
4.4. Springen: Jonge paarden rubrieken	26
4.6. Eventing (spring- en crossfase) t/m klasse M	30
Hoofdstuk 5: (Hulp)teugels	30
5.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	30
5.2. Dressuur	31
5.3. Springen	31
5.4. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	32
Hoofdstuk 6: Rijlaarzen	33
6.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	33
Hoofdstuk 7: Sporen	33

8.1. Algemeen	33
8.2. Springen	33
8.3. Eventing.....	34
8.4. Voorbeelden alle Disciplines	34
Hoofdstuk 8: De Zweep.....	36
8.1. Dressuur	36
8.2. Springen	36
8.3. Eventing.....	36
Hoofdstuk 9: De Veiligheidshelm.....	37
9.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	37
9.2. Eventing.....	37
Hoofdstuk 10: Bodyprotector/ Airvest.....	37
10.1. Dressuur.....	37
10.2. Springen.....	37
10.3. Eventing	38
Hoofdstuk 11: Stiften.....	38
Hoofdstuk 12: Het Neusnetje.....	38
12.1. Algemeen Disciplines Dressuur, Springen en Eventing	38
Hoofdstuk 13: Het Oornetje.....	39
13.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing	39
13.2. Dressuur.....	39

Inleiding

Deze harnachement gids is een aanvulling op het Algemeen wedstrijdreglement en de Wedstrijdreglementen van Dressuur, Springen en Eventing. In deze gids zijn de afbeeldingen opgenomen van het harnachement dat is **toegestaan** tijdens KNHS wedstrijden. Deze gids is een illustratie en verduidelijking van de huidige reglementen inclusief bijbehorende publicaties en richtlijnen.

De specifieke verschillen in het goedgekeurde harnachement staan in deze gids per discipline en per categorie/ subcategorie harnachement omschreven. Hierbij is gebruik gemaakt van foto's en/of illustraties. Daarnaast zijn de volgende kleuren en icoontjes gebruikt om de verschillen per discipline aan te duiden;

Algemeen (<i>discipline overstijgend</i>)		Springen (<i>t/m 1.25 paarden en 1.05 pony's</i>)	
Dressuur (<i>voor alle klassen</i>)		Eventing (<i>t/m M Eventing</i>)	

Staat het icoontje van een discipline **niet** bij een foto en/of illustratie van een harnachementstuk dan is dit harnachementsstuk **niet** toegestaan voor deze discipline. De aanvullende reglementering voor het harnachement staan in het algemeen wedstrijdreglement of het desbetreffende wedstrijdreglement.

Deze gids bevat de omschrijving van **toegestaan** harnachement en hulpmiddelen. Vanaf de klasse 1.30m en hoger voor paarden en de klasse 1.10m en hoger voor pony's Springen en Klasse Z Eventing wordt het FEI Reglement aangehouden.

- Klik [hier](#) om naar de FEI Reglementen Springen te gaan.
- Klik [hier](#) om naar de FEI Reglementen Eventing te gaan.
- Of download de FEI tack app

Eisen voor deelname aan de wedstrijd sport volgens de KNHS:

- Het harnachement is in overeenstemming met de desbetreffende discipline en klasse.
- De uitrusting van de paarden en de deelnemers moet voldoen aan het algemeen wedstrijdreglement en het desbetreffende wedstrijdreglement van de discipline.
- De deelnemer is verantwoordelijk voor de naleving van deze gids en de geldende reglementen.
- Materialen mogen niet schadelijk zijn voor de gezondheid van het paard en moeten voldoende sterk zijn. Materialen mogen niet breken door teveel trekkracht van de ruiter of door kauwbewegingen van het paard
- Het harnachement moet altijd in overeenstemming zijn met de desbetreffende discipline en klasse. Harnachement mag de ogen van het paard nooit bedekken of irriteren, het orenspel mag niet belemmerd worden en het oriëntatie vermogen mag niet worden beïnvloed.

Hoofdstuk 1 Bitten

1.1. Bitten: Dressuur, springen en eventing alle proeven en niveaus

Algemeen

- Bitten (mondstukken) zijn in principe van metaal maar mogen ook gebruikt worden indien ze uit rubber of uit kunststof* vervaardigd zijn of met leer of rubber zijn omkleed.
- Bitringen (zijstukken) moeten altijd uit metaal vervaardigd zijn en de originele kleur hiervan hebben
- De bidden dienen glad van uitvoering te zijn en zonder uitsteeksels, scherpe delen of randen.
- Het deel van het bit dat op de lagen van de paardenmond rust heeft een dikte van tenminste 1,0 cm. De minimum dikte voor de bidden voor zowel pony's als paarden bedraagt daarmee 1,0 cm.
- Het bit mag bevestigd worden aan het hoofdstel aan het leren riempje van het bakstuk of doormiddel van een clip**.
- De teugels mogen uitsluitend worden vastgemaakt aan het bit of, wanneer aangegeven in deze gids, aan een verbindingsvorkje.
- De teugel moet vrij door de bitringen (zijstukken) kunnen bewegen, tenzij specifiek bij de betreffende bitring (zijstuk) anders is aangegeven.
- Een bit moeten goed passen in de mond van het paard en mag niet meer dan 0,5 cm uitsteken in de mond van het paard als de teugels loshangen. Een te klein bit dat de mondhoeken belemmert is niet toegestaan.

Dressuur

- Het gebruik van een tonglepel is **niet** toegestaan.
- *Indien een mondstuk uit kunststof is vervaardigd mag deze alleen een witte (wit tinten) kleur hebben.

Springen

- Bij het springen is het gebruik van een tonglepel met een minimale dikte van 5 mm toegestaan, bij een enkele trens, mits deze braamvrij is.
- Een mondstuk, zoals beschreven in 'algemeen', omkleed met spons is toegestaan. Dit moet de oorspronkelijke fabrieksvorm zijn.

Eventing, Cross Country fase

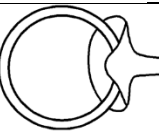

- **Het bit of de teugels mogen **niet** direct worden bevestigd aan het hoofdstel doormiddel van een clip.

a. Bitringen (zijstukken)

- Gelijkmatic met ronde ringen, afgerond en met ronde contouren.
- Watertrens
- Bustrens
- Bustrens met glijdende ringen
- D-trens
- Combinaties van bovenstaande varianten
- Toegestaan met alle ongebroken, enkel- en dubbel gebroken mondstukken opgenomen in deze gids.

1.		<ul style="list-style-type: none"> • Watertrens • Variant op watertrens 			
2.		<ul style="list-style-type: none"> • Bustrens 			
3.		<ul style="list-style-type: none"> • D-trens 			
4.		<ul style="list-style-type: none"> • Combinaties van bustrens met D-trens 			
5.		<ul style="list-style-type: none"> • Bustrens met glijdende ringen 			
6.		<ul style="list-style-type: none"> • Trens met vast bescherming zijstuk. 			
Toebehoren/accessoires					
7.		<ul style="list-style-type: none"> • Losse bitring van rubber 			
8.		<ul style="list-style-type: none"> • Losse bitring van gel 			

b. Bitringen (zijstukken) met scharen

- Maximale lengte van de schaar van toepassing op afbeelding 12 en 13 is 7 cm. Dit is gemeten vanaf de bovenkant van de kleine ring, tot en met het mondstuk.
- Bitringen (zijstukken) als kneveltrens
- Toegestaan in combinatie met alle ongebroken, enkel- en dubbelgebroken mondstukken opgenomen in deze gids.

Dressuur

- Hanging Cheek/Baucher alleen toegestaan vanaf Z1
- Hanging Cheek/ Baucher bit is alleen toegestaan in een variant waarbij het gehele mondstuk en en/of zijstuk niet kunnen roteren.

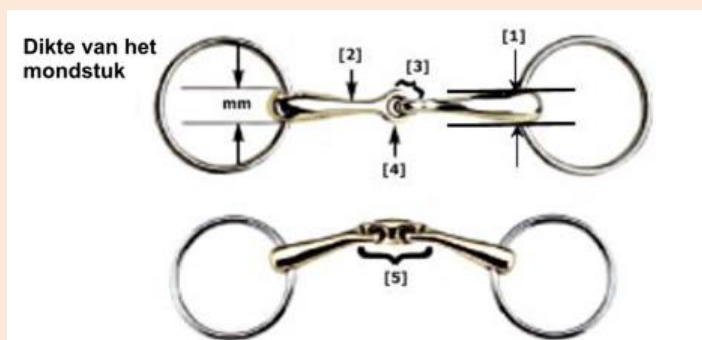
9.		<ul style="list-style-type: none"> • 'knevel'trens - Schaar mag niet aan bakstuk worden bevestigd. 	
10.		<ul style="list-style-type: none"> • Combinaties van 'knevel'trens - Schaar mag niet aan bakstuk worden bevestigd. 	
11.		<ul style="list-style-type: none"> • Halve 'knevel'trens • Schaar mag niet aan bakstuk worden bevestigd. 	
12.		<ul style="list-style-type: none"> • Trens met opgaande schaar • Dressuur: alleen toegestaan zonder roterend mondstuk/zijstuk. • Vanaf Z1 	
13.		<ul style="list-style-type: none"> • Varianten op trens met opgaande schaar 	

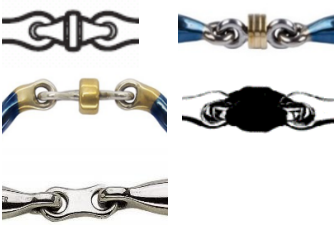

c. Enkel- en dubbelgebroken mondstukken

- Het middenstuk van dubbelgebroken bittten kan in een hoek van max. 45 graden naar voren hellen.
- De schakel [5] ligt in het midden van het bit.
- Tongboog: hoogte max 30mm, breedte min. 30 mm.
- Het hele mondstuk is afgerond in alle randen en overgangen.
- Bij dubbelgebroken mondstuk: middenstuk in het midden, volledig afgerond en zijn glad van uitvoering.
- Vergrendelingen zijn toegestaan. Onder vergrendelingen verstaan we een enkel of dubbel gebroken bit welke zich vergrendelt onder een bepaalde hoek waardoor het een ongebroken mondstuk vormt.
- Toegestaan met alle bitringen (zijstukken) zoals in hoofdstuk 1.1.a zijn weergegeven.

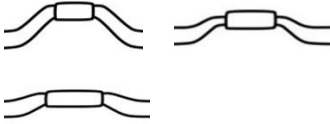

Meetinstructie dikte mondstuk

14.		<ul style="list-style-type: none"> • Enkel gebroken mondstuk, ook toegestaan wanneer anatomisch gevormd. 	
15.		<ul style="list-style-type: none"> • Dubbel gebroken mondstuk, ook toegestaan wanneer anatomisch gevormd. 	
16.		<ul style="list-style-type: none"> • Mondstuk met tongboog 	
17.		<ul style="list-style-type: none"> • Mondstuk met rubber, leer of kunststof omkleed 	
18.		<ul style="list-style-type: none"> • Variaties op dubbel gebroken mondstuk • Beweegbaar, vrijrollend, rubber en verhoogd middenstuk • Dubbel gebroken met 'french link' plaatje 	

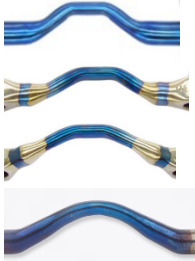

19.		<ul style="list-style-type: none"> Variatie op dubbel gebroken mondstuk met 'Bristol link'. 	
20.		<ul style="list-style-type: none"> Kogelgewricht in het middenstuk. Mondstukken kunnen onafhankelijk van elkaar bewegen (driedimensionaal) 	
21.		<ul style="list-style-type: none"> Trens met roterend deel in middenstuk 	
22.		<ul style="list-style-type: none"> Trens met verhoogd tonggedeelte en roterend deel middenstuk Niet toegestaan als onderleggtrens 	
23.		<ul style="list-style-type: none"> Trens met een kern omkleed met kunststof of leer 	

d. Ongebroken trens

- Toegestaan in zowel bus-, knevel-, water-, als D-trens uitvoering
- Ook toegestaan als lichtgevormd
- Tongboog: Hoogte max. 30 mm, breedte min 30mm.
- De ongebroken trens kan onbuigzaam zijn of flexibel** met afgeronde contouren. (**bij verminderde teugeldruk gaat deze altijd terug naar de oorspronkelijke vorm).

24.		<ul style="list-style-type: none"> Ongebroken trens 	
25.		<ul style="list-style-type: none"> Ongebroken trens met tongboog 	

26.		<ul style="list-style-type: none"> Variaties op een ongebroken trens met tongboog 	
27.		<ul style="list-style-type: none"> Variant op ongebroken trens met tongboog. Ook naar voren gebogen toegestaan 	
28.		<ul style="list-style-type: none"> Flexibele ongebroken trens 	
29.		<ul style="list-style-type: none"> Varianten op flexibele stang Ongebroken trens 	
30.		<ul style="list-style-type: none"> Flexibele stang met middenstuk van rubber of metaal (roterend) 	
31.		<ul style="list-style-type: none"> Ongebroken trens met flexibel mondstuk 	
32.		<ul style="list-style-type: none"> Ongebroken trens met vaste bescherming 	

1.2. Bitten: Stang-en-trens hoofdstel: Dressuur vanaf klasse Z2

- Een stang-en-trens is toegestaan vanaf de klasse Z2 paarden.
- Een stang-en-trens is alleen in combinatie met een hoofdstel volgens hoofdstuk 2.3 toegestaan.
- Verschillende metalen en kunststoffen kunnen worden gecombineerd.
- Het mondstuk tot 45 graden naar voren kantelen is toegestaan.
- Bij het gebruik van een kinriempje/ kinketting is een kinkettingbeschermer verplicht.
- Stang-en-trens hoofdstel is alleen toegestaan met een Engelse neusriem.

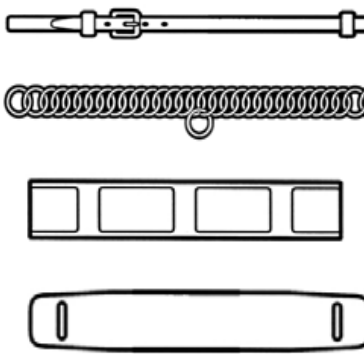

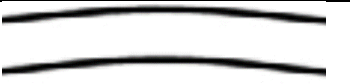

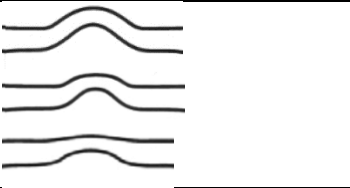

meetinstructie schaar van stang

- Onderste gedeelte van de schaar: max. 10 cm.
- Bovenste gedeelte van de schaar: max. 5 cm
- Tongboog: hoogte max. 30 mm, breedte min 30mm.
- Verhouding bovenste gedeelte aan onderste gedeelte van de schaar – 1:1 tot 1:2
- Het mondstuk van de stang is vast en kan niet roteren.
- Toegestaan bij alle stangen mondstukken volgens [1.2.f.](#)

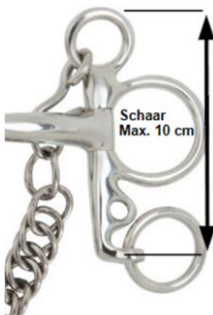

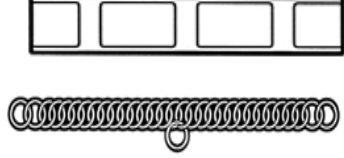

e. Stang-en-trens varianten en toebehoren

33.		<ul style="list-style-type: none"> • Korte schaar 	
34.		<ul style="list-style-type: none"> • Lange schaar 	
35.		<ul style="list-style-type: none"> • Schaar met pompwerking 	

36.		<ul style="list-style-type: none"> Scharen met rotatie. De schaar mag roteren om de as. Roterende mondstukken zijn niet toegestaan 	
37.		<ul style="list-style-type: none"> Schaar in S-vorm 	
38.		<ul style="list-style-type: none"> Kinriempje Kinketting Altijd met beschermer uitgevoerd in leer of rubber 	
f. Toegestane mondstukken voor de stang			
39.		<ul style="list-style-type: none"> Stang 	
40.		<ul style="list-style-type: none"> De stang met gebogen middenstuk 	
41.		<ul style="list-style-type: none"> Stang met tongboog 	
42.		<ul style="list-style-type: none"> Stang 	
<p>g. Onderlegtrens</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle water-, bus- en D-trens bidden in hun ringcombinaties (volgens 1.1.a) zijn toegestaan in een enkele en dubbel gebroken vorm. Een roterend middenstuk is niet toegestaan. - De scharen en zijstukken mogen niet botsen als de teugels op maat worden genomen. De teugels moeten onafhankelijk van elkaar werken. - Dunste punt: minimaal 1 cm. 			

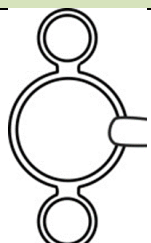

1.3. Bitten: Springen en Eventing (spring- en crossfase).

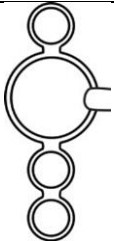

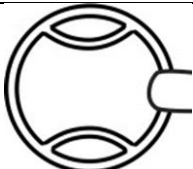

h. Pelham, alleen toegestaan bij Springen en Eventing Cross Country fase

<ul style="list-style-type: none"> - Een verbindingsriempje is verplicht - De teugel moet vrij door het verbindingsriempje kunnen glijden - Een kinketting/kinriempje met kinkettingbeschermer is verplicht. - De lengte van de scharen: max. 10 cm - Toegestaan zijn combinaties met mondstukken beschreven in deze harnachementgids. - Een Pelham mag niet gecombineerd worden met een lage (Hannoveraanse) neusriem of een Hannoveraanse neusriem gecombineerd met een Engelse neusriem. 			
<ul style="list-style-type: none"> - Een verbindingsriempje is verplicht - De teugel moet vrij door het verbindingsriempje kunnen glijden - Een kinketting/kinriempje met kinkettingbeschermer is verplicht. - De lengte van de scharen: max. 10 cm - Toegestaan zijn combinaties met mondstukken beschreven in deze harnachementgids. - Een Pelham mag niet gecombineerd worden met een lage (Hannoveraanse) neusriem of een Hannoveraanse neusriem gecombineerd met een Engelse neusriem. 			
Meetinstructie voor de pelham			
			
43.		<ul style="list-style-type: none"> • Pelham met korte schaar (Babypelham) • Altijd met verbindingsriempje 	
44.		<ul style="list-style-type: none"> • Babypelham in combinatie met bustrens • Altijd met verbindingsriempje 	
45.		<ul style="list-style-type: none"> • Verbindingsriempje 	
		<ul style="list-style-type: none"> • kinketting, altijd verplicht • kinbeschermer uitgevoerd in rubber of leer, altijd verplicht 	

46.			
-----	---	--	--

i. Bitten met meerdere ringen, alleen toegestaan bij Springen en Eventing Cross Country fase

		<ul style="list-style-type: none"> - Bevestiging van de teugels: <ul style="list-style-type: none"> o Een teugel in de grootste ring of o Een teugel doormiddel van een verbindingsriempje ("vorkje") bevestigd aan de grootste en de kleine ring. - Wanneer gebruik gemaakt wordt van een Pessoa-bit met 1 grote ring en 3 kleinere ringen is het alleen toegestaan de grote ring en de ring direct onder de grote ring te gebruiken. Het gebruik van een verbindingsriempje, die de ringen met elkaar verbindt en waar de teugels aan bevestigd worden, is hierbij verplicht. - Alleen toegestaan als watertrens uitvoering. Het bit moet vrij in de middelste ring kunnen schuiven zoals op de foto's te zien is. - Combinaties volgens 1.1.c en 1.1.d zijn toegestaan. - Pessoa-bit, Kimblewick en de zogenoemde Butterfly flip mag niet gecombineerd worden met een lage (Hannoveraanse) neusriem of een Hannoveraanse neusriem gecombineerd met een Engelse neusriem 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Bevestiging van de teugels: <ul style="list-style-type: none"> o Een teugel in de grootste ring of o Een teugel doormiddel van een verbindingsriempje ("vorkje") bevestigd aan de grootste en de kleine ring. - Wanneer gebruik gemaakt wordt van een pessoa-bit met 1 grote ring en 3 kleinere ringen is het alleen toegestaan de grote ring en de ring direct onder de grote ring te gebruiken. Het gebruik van een verbindingsriempje, die de ringen met elkaar verbindt en waar de teugels aan bevestigd worden, is hierbij verplicht. - Alleen toegestaan als watertrens uitvoering. Het bit moet vrij in de middelste ring kunnen schuiven zoals op de foto's te zien is. - Combinaties volgens 1.1.c en 1.1.d zijn toegestaan. - Pessoa-bit, Kimblewick en de zogenoemde Butterfly flip mag niet gecombineerd worden met een lage (Hannoveraanse) neusriem of een Hannoveraanse neusriem gecombineerd met een Engelse neusriem. 	
47		<ul style="list-style-type: none"> • 2 kleine ringen aan de buitenkant • Verbindingsriempje is verplicht 	

48		<ul style="list-style-type: none"> • 3 kleine ringen aan de buitenkant • Onderste ring mag niet gebruikt worden 		
49		<ul style="list-style-type: none"> • 2 kleine ringen aan de buitenkant • Verbindingsriempje is verplicht 		
50.		<ul style="list-style-type: none"> • 1 kleine ring aan de binnenkant • 1 kleine ring aan de buitenkant • Verbindingsriempje is verplicht 		
51.		<ul style="list-style-type: none"> • 2 kleine ringen aan de binnenkant • Verbindingsriempje niet verplicht 		
52.		<ul style="list-style-type: none"> • 2 kleine ringen aan de buitenkant • Met 'knevel' zijstuk gecombineerd • Verbindingsriempje verplicht 		
53.		<ul style="list-style-type: none"> • Kimblewick • Optioneel met riempje of ketting achter de kin (met kinketting beschermer) 		
54.		<ul style="list-style-type: none"> • Butterfly Flip • Optioneel met riempje of ketting achter de kin (met kinketting beschermer) 		
Voorbeeld gebruik verbindingsriempje				
55.		<ul style="list-style-type: none"> • Het gebruik van een verbindingsriempje van de grote ring naar de kleine ring. Zie meer voorbeelden van het verbindingsriempje afbeelding 42 		

56.		<ul style="list-style-type: none"> • 3 kleine ringen aan de buitenkant (pessoabit) • De onderste ring mag niet worden gebruikt, Het gebruik van een verbindingsriempje is verplicht. 	
-----	---	--	---

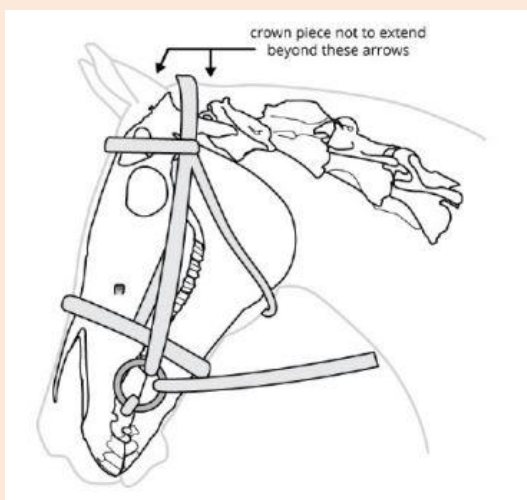
Hoofdstuk 2: Hoofdstellen

2.1. Hoofdstellen: alle niveaus en klassen

Algemeen

- Leer of hier op lijkend materiaal
- Het hoofdstel bestaat altijd uit het kopstuk, bakstukken, keelriem, neusriem en de frontriem. De keelriem is niet verplicht (uitzondering zie Eventing)
- Kopstukken: Het kopstuk moet direct achter de oren en mag iets op de nek liggen. Het kopstuk mag niet achter de schedel komen. Zie afbeelding hieronder.

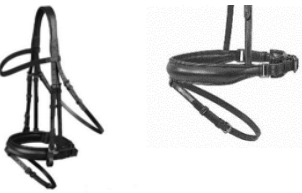

- Delen van de neusriem mogen rond genaaid zijn (geen sperriemen of kinriemen bv.) en het deel dat op het neusbot ligt moet plat en zacht aan de binnenzijde zijn.
- Een neusriem waarbij er minder ruimte is tussen neusriem en neusbot dan 1.5cm (gemeten aan de bovenzijde midden op de neus) wordt als wreedheid aangemerkt.
- Het hoofdstel moet bevestigd worden zoals omschreven door de ontwerper/ fabrikant.
- Een hoofdstel mag geen elastische inzetten bevatten. Met uitzondering van een elastische inzet in het kopstuk en bakstukken. Elastiek mag niet direct in contact zijn met de huid en/ of het bit.

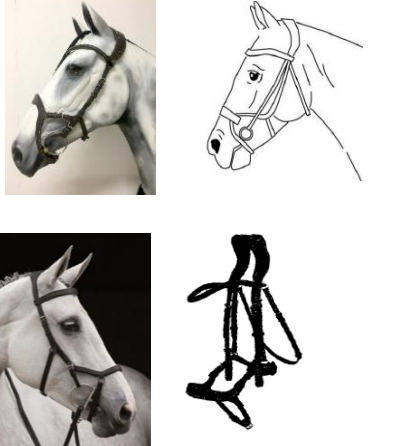
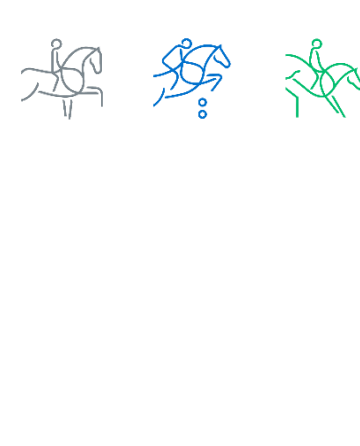

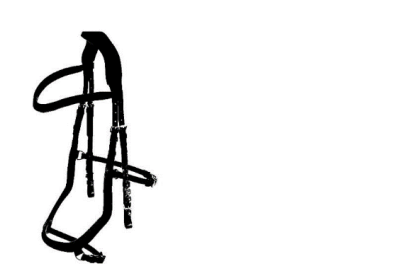

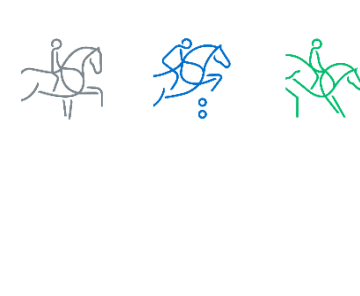
Eventing, Cross Country fase

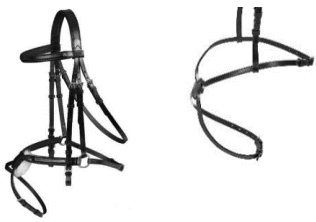

- Voor de eventing Cross Country fase is een keelriem verplicht.

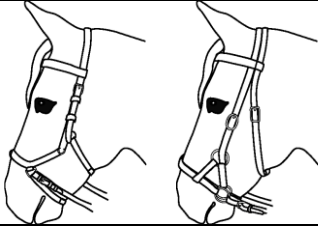

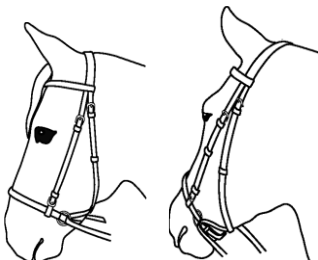

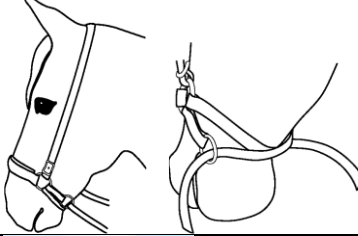

57.		<ul style="list-style-type: none"> Hannoveraans hoofdstel/ hoofdstel met lage neusriem 	
58.		<ul style="list-style-type: none"> Variante op Hannoveraans hoofdstel/ hoofdstel met lage neusriem 	
59.		<ul style="list-style-type: none"> Engels hoofdstel/ hoofdstel met hoge neusriem Ook zonder keelriem toegestaan 	
60.		<ul style="list-style-type: none"> Variant op Engelse optoming Kruisende keelriem, verbonden met neusriem Ook toegestaan als gecombineerde optoming 	
61.		<ul style="list-style-type: none"> Hoofdstel met gecombineerde neusriem Ook zonder keelriem toegestaan Ook toegestaan als Engelse optoming (zonder sperriem) 	
62.		<ul style="list-style-type: none"> Variante op gecombineerde neusriem 	
63.		<ul style="list-style-type: none"> Variante op gecombineerde neusriem Bakstuk en neusriem mag verbonden zijn Bakstuk mag in boog rond jukbeen lopen 	

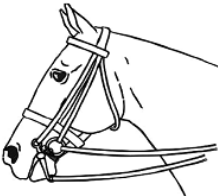

64.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op gecombineerde neusriem waarbij er een vast verbinding is tussen neusriem en sperriem 	
65.		<ul style="list-style-type: none"> • Varianten op gecombineerde neusriem • Verbindingsstukken tussen de bitringen (zijstukken) van het bit en de neusriem zijn niet toegestaan. 	
66.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op gecombineerde neusriem, micklem hoofdstel 	
67.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op lage neusriem 	
68.		<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstel met Mexicaanse neusriem 	

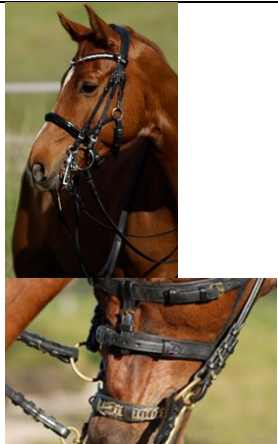

69.		<ul style="list-style-type: none"> • Varianten op hoofdstel met Mexicaanse neusriem 	
Onderdelen hoofdstel			
70.	<p>Elastic Concept for rein and cheek piece by PS of Sweden</p> <p>Here we have attached a durable and strong elastic band that is attached to the leather. The elastic touches NEVER the bit. The elastic helps the bit to be a little bit looser and more dynamic in the mouth.</p> <p>Elastic is placed up here on the cheek piece and is hidden under the leoper.</p> <p>The bit will only and always be in contact with leather, never anything else.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Bakstukken en teugels met elastisch concept. • Elastiek mag nooit direct contact hebben met het bit 	
71.		<ul style="list-style-type: none"> • Kopstuk met elastische inzet • Elastiek mag niet direct in contact zijn met de huid 	
72.		<ul style="list-style-type: none"> • Kopstuk met D-ringen 	
73.		<ul style="list-style-type: none"> • Gevormd kopstuk 	

2.2. Bitloos: Disciplines Dressuur t/m de klasse ZZ-Licht, springen en eventing

<div style="text-align: right;"></div> <ul style="list-style-type: none"> - Het hoofdstel moet van leer of een daarop lijkend materiaal zijn waarbij de neusriem een minimale breedte van 2 cm heeft. Er mag zich geen metalen kern in de neusriem bevinden. - Wanneer er gebruik gemaakt wordt van koorden onder de kaak dan moeten deze een minimale diameter van 6 mm hebben. 			
74.		<ul style="list-style-type: none"> • Sidepull, bitloze optoming 	
75.		<ul style="list-style-type: none"> • Kaakgekruist, bitloze optoming • Koorden onder kaak moeten een minimale diameter hebben van 6 mm 	
76.		<ul style="list-style-type: none"> • Kingekruist, bitloze optoming • Koorden onder de kin moeten een minimale diameter hebben van 6 mm 	
77.		<ul style="list-style-type: none"> • Kinriem heeft release systeem • Ook toegestaan in andere varianten met bv. een bredere neusriem 	

2.3. Stang-en-trens Hoofdstellen vanaf de klasse Z2 Dressuur

<p>Stang-en-trens hoofdstel met Engelse Neusriem volgens hoofdstuk 2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het beginpunt van het bakstuk moet zoals bij bijvoorbeeld het traditionele hoofdstel met Engelse neusriem, beginnen ter hoogte van de frontriem. - Het bakstuk van de stang mag niet verbonden zijn met het bakstuk van de onderlegtrems/neusriem. - Niet meer dan één teugel aan de trens en één teugel aan de stang is verplicht. Teugels mogen niet met elkaar verbonden zijn. - Kopstukken: Het kopstuk moet direct achter de oren en mag iets op de nek liggen. Het kopstuk mag niet achter de schedel komen. - Het gebruik van het zgn. slobberriempje, welke de twee scharen van de stang met elkaar verbindt, is toegestaan. - Een hoofdstel mag geen elastische inzetten bevatten. Met uitzondering van een elastische inzet in het kopstuk en bakstukken. Elastiek mag niet direct in contact zijn met de huid en/ of het bit. 			
78.		<ul style="list-style-type: none"> • Stang-en-trens hoofdstel 	
79.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op stang-en-trens hoofdstel. 	
80.		<ul style="list-style-type: none"> • Stang-en-trens hoofdstel zonder keelriem 	

81.		<ul style="list-style-type: none"> • Stang-en-trens hoofdstel met gecombineerde keel- en neusriem 	
-----	---	--	---

2.4. Disciplines Springen en Eventing: alle klassen en hoogtes

<p>Hoofdstellen Springen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle hoofdstellen volgens hoofdstuk 2.1 en 2.2 zijn toegestaan. - Eventing: Hoofdstellen volgens 2.4 alleen toegestaan in de spring- en crossfase. - Pelham, Pessoa, Kimblewick en een zogenoemde Butterfly flip mogen niet gecombineerd worden met een lage (Hannoveraanse) neusriem of een Hannoveraanse neusriem gecombineerd met een Engelse neusriem 			
<p>Hoofdstellen Eventing Cross Country fase</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle hoofdstellen volgens hoofdstuk 2.1 en 2.2 zijn toegestaan. - Eventing: Hoofdstellen volgens 2.4 alleen toegestaan in de spring- en crossfase. - Pelham, Pessoa, Kimblewick en een zogenoemde Butterfly flip mogen niet gecombineerd worden met een lage (Hannoveraanse) neusriem of een Hannoveraanse neusriem gecombineerd met een Engelse neusriem 			
82.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op neusriem waarbij de Engelse en Hannoveraanse neusriem gecombineerd is. • Niet toegestaan bij pony en children rubrieken 	
83.		<ul style="list-style-type: none"> • Variant op neusriem waarbij de Engelse en Hannoveraanse neusriem gecombineerd is. • Niet toegestaan bij pony's en children rubrieken 	
84.		<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstel met beugelneusriem 	

2.5. Hoofdstelonderleggers

- Een onderlegger of een andere voorziening **omwikkeld om of op** het kopstuk, de neusriem en/of sperriem is **niet** toegestaan.
- Een onderlegger **onder** bijvoorbeeld het kopstuk en/of de neusriem is wel toegestaan.
- De onderlegger onder het kopstuk mag niet uitsteken.
- Bij gebruik van een onderlegger mag de neusriem (inclusief de onderlegger) niet meer dan 3,5 cm in dik zijn.

Dressuur

- De onderlegger onder de neusriem mag max. 1 cm aan weerszijden uitsteken. Hetgeen wat uitsteekt moet aangesloten liggen aan de neus en mag nooit dikker zijn dan de neusriem zelf.
- De onderlegger moet aangesloten liggen aan de neus
- De neusriem (incl. de onderlegger) mag niet meer dan 3,5 cm in dik zijn.

85.

- Voorbeeld onderlegger

Springen

- De onderlegger onder de neusriem mag niet uitsteken

Eventing Cross-fase

- De onderlegger onder de neusriem mag niet uitsteken

2.6. Blinkers: Disciplines Springen en Eventing

Blinkers bij het Springen

- Iedere voorziening die het oriëntatievermogen van het paard beperkt of beïnvloed is **niet** toegestaan.
- De **bakstukken van de neusriem** van het hoofdstel mogen van bontjes of blinkers (zoals in voorbeeld) worden voorzien.
- De totale dikte van het bakstuk mag inclusief bontje of blinker niet dikker zijn dan 3 cm. Gemeten vanaf de wang van het paard.

86.

- Voorbeeld blinker

Eventing Cross country fase

- Blinkers zijn **niet** toegestaan

Hoofdstuk 3: Het Zadel

In alle disciplines en klassen is een zadel verplicht.

3.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen

- Het paard dient te zijn opgetoond met een goed passend en in behoorlijke staat van onderhoud verkerend Engels, of hierop lijkend zadel.
- Het zadel moet voorzien zijn van ruime stijgbeugels.
- Stijgbeugelriemen en/of de stijgbeugels mogen niet aan de singel worden vastgemaakt.
- De voet van de ruiter mag niet aan de stijgbeugel bevestigd worden (door bijvoorbeeld het gebruik van magneten).
- Veiligheidsbeugels die aan de buitenzijde open kunnen zijn toegestaan.
- De beugelriemen kunnen ook onder het zadelblad worden bevestigd, op voorwaarde dat de beugelriemhaak wordt geactiveerd en de beugelriemen niet worden beperkt in hun mobiliteit.
- Het rijden met een westernzadel/dameszadel is **niet** toegestaan.
- Voor zadels met een (vaste) voorziening aan het zadel die fungeert als bokriempje geldt dat je er tijdens de proef **niet** aan mag vasthouden.
- Het gebruik van Toe Stoppers is toegestaan. Bij het gebruik van Toe stoppers moeten stijgbeugels en stijgbeugelriemen vrij hangen van het zadel en aan de buitenzijde van het zweetblad. Iedere andere wijze van bevestiging is verboden bij het gebruik van Toe stoppers.
- Het gebruik van een Seatsaver is toegestaan.
- Er zijn geen beperkingen op het gebruik van zadelonderleggers

3.2. Dressuur

Dressuur

- Een (boomloos) zadel met een open of gesloten pommel is toegestaan tijdens dressuurwedstrijden zolang dit lijkt op een Engels zadel.
- Het gebruik van een bodybandage is **niet** toegestaan.

3.3. Springen

Springen

- Het gebruik van een bodybandage is toegestaan, mits deze gecontroleerd is door de toezichthouder op het voorterrein.

3.4. Eventing

Eventing Cross-fase	
<ul style="list-style-type: none"> - Het gebruik van een bodybandage is toegestaan, mits deze gecontroleerd is door de toezichthouder op het voorterrein. 	

3.5. Voorbeelden

Voorbeelden			
87.		<ul style="list-style-type: none"> • Bokriempje • Voor zadels met een (vaste) voorziening aan het zadel die fungeert als bokriempje geldt dat je er tijdens de proef niet aan mag vasthouden. 	
88.		<ul style="list-style-type: none"> • bodybandage 	
89.		<ul style="list-style-type: none"> • Toe Stopper • Bij het gebruik van Toe Stoppers moeten stijgbeugels en stijgbeugelriemen vrij hangen van het zadel en aan de buitenzijde van het zweetblad. 	

Hoofdstuk 4: Beenbescherming

4.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen	
<ul style="list-style-type: none"> - Beenkappen en de andere in deze sectie genoemde uitrusting dienen om de benen van het paard te beschermen - Beenkappen en alle andere uitrusting die de benen beschermen moeten correct aangebracht worden om het gewenste beschermende effect te bereiken. - Beenkappen die duidelijk een manipulatieve werking hebben zijn niet toegestaan. - Bandages zijn op het wedstrijdterrein <u>verboden. (Uitzondering benoemd in 4.3)</u> 	

4.2. Dressuur

Dressuur

- Tijdens de proeven is het gebruik van beenbescherming **niet** toegestaan. Tijdens een HC start is dit wel toegestaan.
- Bij het losrijden is het gebruik van peeskappen, strijklappen, strijkringen en springschoenen wel toegestaan.

4.3. Springen en Eventing

Springen

- Het is toegestaan om onder de beenbeschermers een dunne sok aan te brengen om de huid te beschermen. Deze moet van ademend materiaal zijn.
- **Bandages zijn verboden tijdens het rijden op het wedstrijdterrein t/m de klasse 1.25 paarden en 1.05 pony's.**

Eventing Cross-fase

Het is toegestaan om onder de beenbeschermers een dunne sok aan te brengen om de huid te beschermen. Deze moet van ademend materiaal zijn.

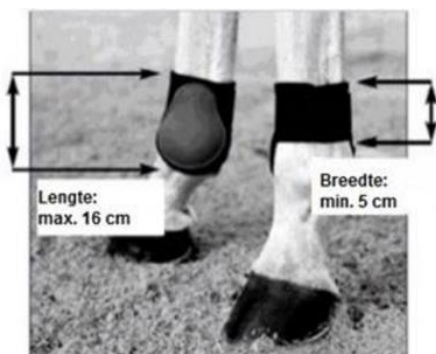
4.4. Springen: Jonge paarden rubrieken

- Bij het voorbeen is het gebruik van pijprousen, peesbeschermers, springschoenen, hoefschonen en kniebeschermers toegestaan.
- Wanneer het doel is het beoordelen van de natuurlijke aanleg dan is het gebruik van strijklappen, o.i.d. om de achterbenen niet toegestaan.
- Voor de overige jonge paardenrubrieken moet **achterbeenbescherming** aan de volgende eisen voldoen:
  - De beschermers mogen een maximale lengte hebben van 16 cm.
  - De breedte van de sluiting moet minimaal 5cm zijn.
  - Het maximale gewicht van de totale beenbescherming is 500 gram per been (excl. Hoefijzer of hoefschonen).
  - De beschermers moeten zo zijn ontworpen dat deze gemakkelijk gebogen kunnen worden om het been van het paard.
  - Het ronde beschermende gedeelte moet aan de binnenzijde van de kogel geplaatst zijn.
  - De binnenkant van de beschermer moet zacht en glad zijn en mag niet schuren. Drukpunten van gel, neopreen, kurk of ander materiaal aan de binnenkant zijn **niet** toegestaan (bv. Pad of blokken onder de bescherming/voering). Om twijfel te voorkomen zijn stiksels aan de binnenkant welke bijdragen aan de vorm van de beschermer toegestaan. Een voering van schapenvacht is toegestaan.
  - Alleen **niet-elastische** klittenbandsluitingen zijn toegestaan. Haken, gespen, clips of andere manieren om beschermers te bevestigen mogen **niet** gebruikt worden.

- Een sluiting moet één richting op zijn. De sluiting moeten rechtstreeks van de ene naar de andere kant van de beschermer worden bevestigd en mag niet rondom worden bevestigd.
- De sluiting mag op de beschermer worden versterkt met een klittenbandsluiting die verticaal over de sluiting loopt.
- De binnenkant van de sluiting welke direct of indirect in contact staat met de huid van het paard mag niet schuren.
- Er mogen geen elementen aan of in de beschermers worden toegevoegd anders dan een beschermende flap, die zacht is en uitsluitend een beschermende werking heeft. De toegevoegde flap wordt niet meegerekend in de maximale lengte van 16 cm.
- Kogelringen mogen als bescherming worden gebruikt zolang deze op de juiste manier zijn aangebracht, los zitten en daarmee het totale gewicht van de beenbescherming van maximaal 500 gram per been niet overschrijden.
- Kootbanden om de koot zijn toegestaan, mits deze niet te strak zijn bevestigd.

Meetinstructie achterbeschermers

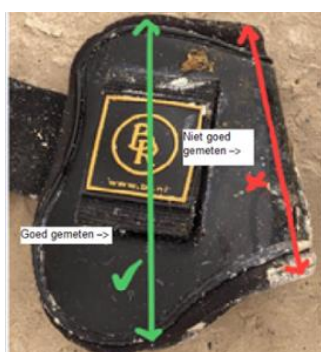

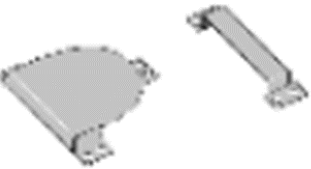

90.		<ul style="list-style-type: none"> • Strijklappen met klittenbandsluiting • Niet-elastische sluiting 	
91.		<ul style="list-style-type: none"> • Strijklappen met een dubbele klittenbandsluiting • Niet-elastische sluiting 	
92.		<ul style="list-style-type: none"> • Strijklap met verlengde neopreenvoering aan binnenkant • Niet-elastische sluiting 	

4.5. Springen: Overige springrubrieken

-
- Bij het voor- en achterbeen is het gebruik van pijprous, peesbeschermers, strijklappen, springschoenen, hoefschoenen en kniebeschermers toegestaan.
  - Achterbeenbescherming moet aan de volgende eisen voldoen:
    - Alle bescherming welke is toegestaan bij jonge paarden is toegestaan.
    - De beschermer mag een maximale lengte hebben van **20 cm**. Beschermers met extra bescherming voor de koot die onder het ronde beschermende gedeelte, aan de binnenkant of beiden zijden van de beschermer doorloopt, zijn toegestaan, mits de bescherming is gemaakt van zacht plooibaar materiaal. Bij het meten van de lengte van de beschermer wordt de kootbescherming die onder het ronde beschermende gedeelte doorloopt **niet** meegerekend.
    - Beschermers die een beschermend gedeelte aan zowel de binnen- als buitenzijde hebben, dus welke ook de achterzijde van de kogel bedekken zijn toegestaan mits ze aan de volgende voorwaarden voldoen:
      - Het ronde beschermende gedeelte moet rond de kogel worden geplaatst
      - De binnenkant van de beschermer moet zacht en glad zijn en mag niet schuren. Drukpunten van gel, neopreen, kurk of ander materiaal aan de binnenkant zijn **niet** toegestaan.
      - Om twijfel te voorkomen zijn stiksels aan de binnenkant welke bijdragen aan de vorm van de beschermer toegestaan. Een voering van schapenvacht is toegestaan.
      - De beschermer mag **niet meer** dan twee sluitingen hebben.
    - De beschermers moeten zo zijn ontworpen dat beide zijden gemakkelijk kunnen worden gebogen om het been van het paard. In het bijzonder de beschermers met een beschermend gedeelte aan zowel de binnen- als buitenzijde. Deze beschermers moeten gevormd zijn in de vorm van de kogel van een paard d.w.z. de beschermer moet gevormd zijn in een 'U-vorm' op een zodanige manier dat de beschermer op natuurlijke wijze om de kogel wikkelt.
    - Verzwaarde beenkappen e.d. zijn niet toegestaan. Het maximale gewicht van de totale beenbescherming is 500 gram per been (excl. Hoefijzer of hoefschoen)
    - Bij achterbeen bescherming zijn alleen klittenband-, pin- en haaksluitingen zoals hieronder afgebeeld toegestaan.
    - De binnenkant van de sluitingen welke direct of indirect in contact staat met de huid van het paard mogen niet schuren.
    - Alle sluitingen moeten één richting op zijn. De sluitingen moeten rechtstreeks van de ene naar de andere kant van de beschermer worden bevestigd en mogen niet rondom worden bevestigd.
    - Klittenbandsluitingen mogen op de beschermer worden verstevigd met een klittenbandsluiting die verticaal of horizontaal over de sluitingen loopt.

Meetinstructie achterbeenbescherming overige rubrieken

93.		<ul style="list-style-type: none"> • Beschermers met een beschermend gedeelte aan zowel de binnen- als buitenzijde. 	
94.		<ul style="list-style-type: none"> • Klittenbandsluitingen • Bij 2 sluitingen moet iedere band minimaal 2,5 cm breed zijn • Bij 1 sluiting moet de band minimaal 5 cm breed zijn • Sluitingen van beschermers met alleen een beschermend element aan de binnenkant mogen zowel elastisch als niet elastisch zijn • Sluitingen van beschermers met zowel een beschermend element aan de binnenkant als aan de buitenkant moeten elastisch zijn 	
95.		<ul style="list-style-type: none"> • Pinsluiting • De sluitingen moeten elastisch zijn • Iedere sluiting moet een minimale breedte hebben van 2,5 cm 	
96.		<ul style="list-style-type: none"> • Haaksluiting • De sluitingen moeten elastisch zijn • Iedere sluiting moet een minimale breedte van 2,5 cm hebben 	

4.6. Eventing (spring- en crossfase) t/m klasse M

Eventing Cross-fase 			
<ul style="list-style-type: none"> - Het gebruik van pijpousen, peesbeschermers, strijklappen, springschoenen, hoefschonen, kniebeschermers en zgn. crossbeschermers is toegestaan. - Verzwaarde beenkappen e.d. zijn niet toegestaan. - Alle sluitingen moeten één richting op zijn. De sluitingen moeten rechtstreeks van de ene naar de andere kant van de beschermer worden bevestigd en mogen niet rondom worden bevestigd. - De binnenkant van de beschermer moet zacht en glad zijn en mag niet schuren. Drukpunten van gel, neopreen, kurk of ander materiaal aan de binnenkant zijn niet toegestaan. Om twijfel te voorkomen zijn stiksels aan de binnenkant welke bijdragen aan de vorm van de beschermer toegestaan. Een voering van schapenvacht is toegestaan. - Het springparcours mag afgelegd worden met zgn. crossbeschermers. 			
97.		<ul style="list-style-type: none"> • Crossbeschermers • Achterbeenbeschermer mag met 2 of 3 sluitingen 	

Hoofdstuk 5: (Hulp)teugels

5.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen 	
<ul style="list-style-type: none"> - Dressuur- en springteugels moeten van leer of een daarop lijkend materiaal zijn. - Bontjes aan de teugels met betrekking tot het voorkomen van kale plekken op de hals is toegestaan. - De teugel moet door de hand van de ruiter kunnen glijden - Niet meer dan één stopper per teugel toegestaan. Verstelbare teugels zijn niet toegestaan in combinatie met een martingaal. - Het gebruik van dubbele teugels is niet toegestaan. Stang- en trenshoofdstellen in de discipline dressuur uitgezonderd. 	

5.2. Dressuur

Dressuur

- Op het losrijterrein of andere trainingsplaatsen op het wedstrijdterrein zijn toegestaan:
  - Glijdende martingaal met ringen en zonder enige beperkende werking is toegestaan. Echter alleen in combinatie met een trenshoofdstel die is voorzien van teugels met een enkele martingaal stopper per teugel.
    - o Wanneer bij een normale houding van de deelnemer de teugels op maat zijn, mag de martingaal de rechte lijn van de teugels niet breken.
    - o De martingaalvork moet open zijn. er mag gebruik gemaakt worden van een (beugel) riem om de hals van het paard, ook is het bevestigen van een bokriempje toegestaan. Het bokriempje hoeft tijdens de proef niet van het zadel verwijderd te worden, maar je mag het niet gebruiken.
    - o enkelvoudige bijzetteugels, vastgemaakt aan het bit en het zadel, alleen tijdens het longeren op het oefenterrein en slechts dan wanneer er gebruik wordt gemaakt van een enkele longe. De bijzetteugels dienen te zijn bevestigd aan het bit van een trenshoofdstel en aan het zadel.
    - o Het longeren met gebruikmaking van welke andere hulpteugel of voorziening dan ook is niet toegestaan.
  - Het is **niet** toegestaan gebruik te maken van:
    - o een martingaal en van alle andere hulpteugels, zoals slofteugels tijdens de dressuurproef.

Eventing: tijdens de dressuurproef is een borsttuig toegestaan.

5.3. Springen

Springen

- Alleen een glijdende martingaal met ringen en zonder enige beperkende werking is toegestaan.
- Wanneer bij een normale houding van de deelnemer de teugels op maat zijn, mag de martingaal de rechte lijn van de teugels niet breken.
- De martingaalvork mag zowel open als gesloten zijn.
- Het gebruik van een borst-, voortuig of staatriem is toegestaan.

5.4. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Eventing springen en Cross-fase			
<p>- Alleen een glijdende martingaal met ringen en zonder enige beperkende werking is toegestaan.</p> <p>- Wanneer bij een normale houding van de deelnemer de teugels op maat zijn, mag de martingaal de rechte lijn van de teugels niet breken.</p> <p>- De martingaalvork mag zowel open als gesloten zijn.</p> <p>- Het gebruik van een borst-, voortuig of staatriem is toegestaan.</p> <p>- Bij het gebruik van een band om de hals van de het paard moet deze op eniger wijze bevestigd zijn aan tuig of zadel zodat deze niet zomaar van de hals kan glijden.</p>			
98.		<ul style="list-style-type: none"> Band van leer of leerachtig materiaal voor om de hals van het paard. 	
99.		<ul style="list-style-type: none"> Borsttuig 	
100.		<ul style="list-style-type: none"> borsttuig 	
101.		<ul style="list-style-type: none"> drie- of vijfpunts borsttuig 	

Hoofdstuk 6: Rijlaarzen

6.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen

- Rijlaarzen of jodphurs in combinatie met gladde leren of kunstleren chaps van gelijke kleur.
- De combinatie van beugel en rijlaars/ jodphurlaars dient zodanig te zijn dat in geval van nood de voet de beugel ongehinderd kan verlaten.

Hoofdstuk 7: Sporen

7.1. Algemeen

Algemeen

- Het dragen van sporen is in alle klassen toegestaan maar niet verplicht.
- Sporen zijn van metaal. Een ronde tand/knop/draaiend bolletje van hard plastic is toegestaan
- De tand dient vanuit het midden van de spoor recht of gebogen naar achteren gericht te zijn. Wanneer voorzien van een wieltje, dient dit vrij te kunnen draaien en mag niet scherp zijn.
- De takken van de spoor dienen glad te zijn.
- Sporen zonder tand (dummysporen) zijn toegestaan.

7.2. Springen

Springen

- Alleen de sporen afgebeeld in sectie 7.4 zijn toegestaan
- Uitsluitend sporen die van metaal zijn vervaardigd mogen worden gebruikt.
- Sporen met getande wieltjes en scherpe sporen zoals beitelsporen, sporen met vastzittende wieltjes of met wieltjes van een grove diameter en/of tanding (zogenaamde cowboysporen) zijn verboden.
- De maximale lengte van de spoor, gemeten van de laars tot het uiteinde van de spoor is 4 cm.
- Voor **ponydeelnemers** geldt:
  - o dat uitsluitend sporen zijn toegestaan die stomp zijn uitgevoerd, d.w.z. zonder scherpe randen.
  - o Een knopspoor, knopspoor opwaarts gericht, spoor met rechte tand benedenwaarts gericht, spoor met hamertand en een zwanenhalsspoor zijn toegestaan bij de pony's.
  - o Een spoor voorzien van een wieltje is **niet** toegestaan bij ponyruiters. Zogenaamde dummysporen zijn wel toegestaan.

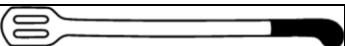

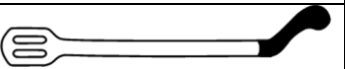

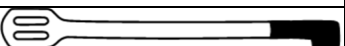

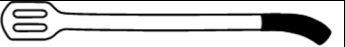

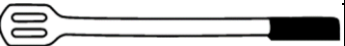

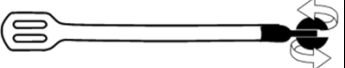

7.3. Eventing

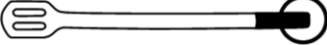

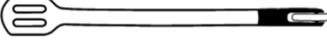

Eventing cross country fase

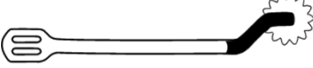

- Alleen de sporen afgebeeld in sectie 7.4 zijn toegestaan
- Uitsluitend sporen die van metaal zijn vervaardigd mogen worden gebruikt.
- Sporen met getande wielletjes en scherpe sporen zoals beitelsporen, sporen met vastzittende wielletjes of met wielletjes van een grove diameter en/of tanding (zogenaamde cowboosporen) zijn verboden.
- De maximale lengte van de spoor, gemeten van de laars tot het uiteinde van de spoor is 4 cm.
- Voor **ponydeelnemers** geldt:
  - o dat uitsluitend sporen zijn toegestaan die stomp zijn uitgevoerd, d.w.z. zonder scherpe randen.
  - o Een knopspoor, knopspoor opwaarts gericht, spoor met rechte tand benedenwaarts gericht, spoor met hamertand en een zwanenhalsspoor zijn toegestaan bij de pony's.
  - o Een spoor voorzien van een wielletje is **niet** toegestaan bij ponyruiters. Zogenaamde dummysporen zijn wel toegestaan.

7.4. Voorbeelden alle Disciplines

102.		• Knopspoor	
103.		• knopspoor opwaarts gericht	
104.		• spoor met hamertand	
105.		• spoor met rechte tand benedenwaarts gericht	
106.		• stompe spoor recht gericht	
107.		• spoor met draaiend bolletje	

108.		<ul style="list-style-type: none"> • Spoor met draaiend wielkje • wielkje mag niet scherp zijn • ook toegestaan in zwanenhals uitvoering • Alleen toegestaan bij paarden 	
109.		<ul style="list-style-type: none"> • Spoor met zijwaarts gericht draaiend wielkje • wielkje mag niet scherp zijn • Alleen toegestaan bij paarden 	
110.		<ul style="list-style-type: none"> • Smart Clix sporen 	

7.5. Dressuur

<p>Dressuur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle sporen afgebeeld in sectie 7.4 zijn toegestaan - Indien ter bescherming, takken en steel zijn omwonden met een bescherming, is dit eveneens toegestaan (Dit laatste niet op internationale wedstrijden). - Voor pony's zijn alleen stompe sporen, knopsporen - eventueel in zwanenhalsuitvoering – en sporen met een draaiend bolletje toegestaan waarvan de spoor een maximale lengte heeft van 3.5 cm vanaf de laars gemeten (zwanenhalsspoor horizontaal gemeten) en een minimale diameter van 0,5 cm. 			
111.		<ul style="list-style-type: none"> • Spoor met draaiend wielkje • Wielkje mag niet fijn getand en/of scherp zijn • Alleen toegestaan bij paarden 	
112.		<ul style="list-style-type: none"> • Zwanenhals spoor met draaiend wielkje 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Wieltje mag niet fijn getand en/of scherp zijn • Alleen toegestaan bij paarden 	
--	--	---	--

Hoofdstuk 8: De Zweep

8.1. Dressuur

Dressuur

- Tijdens het verkennen van de rijbaan is het dragen van een zweep toegestaan. De deelnemer mag de zweep behouden tot het moment van starten van de proef bij A
- Tijdens het losrijden is het dragen van een zweep toegestaan.
- In de klassen B, L1 en L2 is een karwats of dressuurzweep toegestaan.
- Een reserve-karwats of dressuurzweep is niet toegestaan. De maximaal toegestane lengte (inclusief slag) van de dressuurzweep is 120 cm bij de paarden en 100 cm bij de pony's.
- Tijdens een hors concours-start in de klasse M1 en hoger is een dressuurzweep of karwats toegestaan.
- **Afdelingsdressuur:** het gebruik van een karwats of dressuurzweep is uitsluitend toegestaan in de klasse L.
- **Eventing onderdeel dressuur:** Tot en met de klasse M mag er tijdens de dressuurproef met een zweep gereden worden.

8.2. Springen

Springen

Het gebruik van een zweep met een maximale lengte van 75cm (inclusief slag) is in alle klassen toegestaan.

8.3. Eventing

Eventing Cross country fase

Het gebruik van een zweep met een maximale lengte van 75cm (inclusief slag) is in alle klassen toegestaan.

Hoofdstuk 9: De Veiligheidshelm

9.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen

- Het dragen van een veiligheidshoofddekseel welke voldoet aan de voor de paardensport geldende veiligheidsnorm is verplicht voor iedereen die zich te paard op het wedstrijdterrein bevindt.

9.2. Eventing

Eventing cross country fase

Het rijden met een helmcamera is toegestaan mits deze bij geringe aanraking losgekoppeld wordt van de helm. Het rijden met een helmcamera is geheel op eigen verantwoordelijkheid

Hoofdstuk 10: Bodyprotector/ Airvest

10.1. Dressuur

Dressuur

- Het is toegestaan om met een bodyprotector te rijden tijdens de wedstrijd. De bodyprotector mag boven of onder het wedstrijdtenue gedragen worden.
- Er mag gebruik gemaakt worden van een opblaasbaar veiligheidsvest (airvest) welke bevestigd wordt aan het zadel.
- Zowel bodyprotector als opblaasbaar vest (airvest) moeten voldoen aan de laatst gepubliceerde veiligheidsnorm.

10.2. Springen

Springen

- Het is toegestaan om met een bodyprotector te rijden tijdens de wedstrijd. De bodyprotector mag boven of onder het wedstrijdtenue gedragen worden.
- Er mag gebruik gemaakt worden van een opblaasbaar veiligheidsvest (airvest) welke bevestigd wordt aan het zadel.
- Zowel bodyprotector als opblaasbaar vest (airvest) moeten voldoen aan de laatst gepubliceerde veiligheidsnorm.

10.3. Eventing

Eventing cross country fase

- Tijdens de cross is het **verplicht** een bodyprotector te dragen.
- Het is tevens toegestaan om naast de bodyprotector gebruik te maken van een opblaasbaar vest dat met een koord verbonden is aan het zadel met als doel bij een val deze te breken.
- Zowel bodyprotector als opblaasbaar vest moeten voldoen aan de laatst gepubliceerde veiligheidsnorm.

Hoofdstuk 11: Stiften

11.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

- Het gebruik van kalkoenen of stiften is toegestaan.

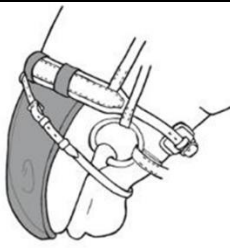

Hoofdstuk 12: Het Neusnetje

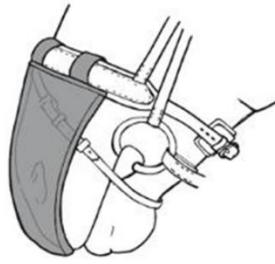

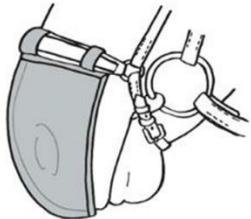

12.1. Algemeen Disciplines Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen

- Een deelnemer mag gebruik maken van een neusnetje bij het paard tijdens de wedstrijd, wanneer:
  - a) het neusnetje uitsluitend de neus van het paard bedekt; het bit moet zichtbaar zijn (in de Dressuur klasse Z2 en hoger moeten de stang en trens zichtbaar zijn). Daarbij geldt dat het netje niet mag knellen;
  - b) Het gebruik van een neusnetje kan op ieder moment door een official onderzocht worden. Wanneer er onjuist gebruik van wordt gemaakt, kan een official overgaan tot het uitsluiten van de combinatie. Wanneer het onjuiste gebruik in strijd is met de Gedragscode Welzijn van het Paard (en als wreedheid kan worden aangemerkt) volgt diskwalificatie en wordt dit aan de KNHS gerapporteerd.

113.		<ul style="list-style-type: none"> • Bevestiging neusnetje. • Het neusnetje mag uitsluitend de neus van het paard bedekken 	
------	---	--	---

114.		<ul style="list-style-type: none"> • Variatie op bevestiging neusnetje • Het neusnetje mag uitsluitend de neus van het paard bedekken 	
115.		<ul style="list-style-type: none"> • Bevestiging neusnetje • Het neusnetje mag uitsluitend de neus van het paard bedekken 	

Hoofdstuk 13: Het Oornetje

13.1. Algemeen Dressuur, Springen en Eventing

Algemeen

- Een deelnemer mag gebruik maken van een oornetje bij het paard tijdens de wedstrijd, wanneer:
  - a) Het oornetje de ogen van het paard niet bedekt of irriteert, het orenspel niet belemmerd wordt en het oriëntatievermogen niet wordt beïnvloed.
  - b) Het gebruik van een oornetje kan op ieder moment door een official onderzocht worden. Wanneer er onjuist gebruik van wordt gemaakt, kan een official overgaan tot het uitsluiten van de combinatie. Wanneer het onjuiste gebruik in strijd is met de Gedragscode Welzijn van het Paard (en als wreedheid kan worden aangemerkt) volgt diskwalificatie en wordt dit aan de KNHS gerapporteerd.

13.2. Dressuur

Dressuur

Het oornetje mag bij de discipline dressuur niet vastgemaakt worden aan de neusriem.

116.		<ul style="list-style-type: none"> • Oornetje • Het oornetje mag de ogen van het paard niet bedekken of irriteren • Het orenspel mag niet belemmerd worden en het oriëntatievermogen niet worden beïnvloed. 	
------	---	--	---